Stowarzyszenie ogrodowe
POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW

S T A T U T

POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

uchwalony przez
XII Krajowy Zjazd Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
w dniu 2 lipca 2015 roku

Warszawa, 2015 roku

ROZDZIAŁ I
Postanowienia ogólne

§ 1

1. Polski Związek Działkowców, zwany dalej „PZD”, jest ogólnopolskim stowarzyszeniem ogrodowym powołanym do zakładania i prowadzenia rodzinnych ogrodów działkowych oraz reprezentacji i obrony interesów swoich członków.
2. PZD działa na podstawie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach oraz niniejszego statutu.
3. PZD opiera swoją działalność na pracy społecznej członków; do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

§ 2

1. Terenem działania PZD jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą PZD jest miasto stołeczne Warszawa.
3. PZD ma prawo używać własnego godła, hymnu, sztandarów, odznak i pieczęci.

§ 3

1. PZD posiada osobowość prawną.
2. PZD działa poprzez swoje organy ustanowione niniejszym statutem.

§ 4

PZD może być członkiem innych organizacji krajowych i zagranicznych o pokrewnych celach i zadaniach.

§ 5

1. Użyte w niniejszym statucie określenia oznaczają:
   1) ustawa – ustawę z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40);
   2) ROD – rodzinny ogród działkowy prowadzony przez PZD;
   3) działkowiec - pełnoletnią osobę fizyczną uprawnioną do korzystania z działki w ROD na podstawie prawa do działki;
   4) prawo do działki - ustanowiony zgodnie z ustawą tytuł prawny uprawniający do korzystania z działki;
   5) infrastruktura ogrodowa - budynki i budowle, ogrodzenia, aleje i drogi ogrodowe, place zabaw, świetlice, hydrofornie, sieci wodociągowe i energetyczne oraz inne urządzenia znajdujące się na terenie rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego używania przez osoby korzystające z działek oraz służące do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodzinnego ogrodu działkowego, o ile nie wchodzą w skład przedsiębiorstwa;
   6) opłaty ogrodowe – uiszczane przez działkowca opłaty wynikające z uczestnictwa w pokrywaniu kosztów funkcjonowania rodzinnego ogrodu działkowego, a w szczególności związane z zarządzaniem, utrzymaniem terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej;
   7) przepisy związkowe – postanowienia uchwał organów PZD, w tym statutu PZD i regulaminu ROD;
   8) organy zarządzające – zarząd ROD, okręgowy zarząd (jego prezydium) i Prezydium Krajowej Rady;
   9) osoba bliska – małżonka, zstępnych, wstępnych, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa oraz osoby pozostające w stosunku przysposobienia;
   10) głosy - głosy "za", "przeciw" lub "wstrzymujące się" oddane podczas głosowania w sposób zgodny ze statutem;
   11) zwykła większość – więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw”;
   12) bezwzględna większość - więcej niż połowa głosów oddanych „za”.
2. Organami wyższego stopnia w rozumieniu niniejszego statutu są:
   1) w stosunku do walnego zebrania (konferencji delegatów) ROD oraz okręgowego zjazdu delegatów – odpowiednio właściwy terytorialnie okręgowy zarząd (jego prezydium) oraz Krajowa Rada,
   2) w stosunku do zarządu ROD – właściwy terytorialnie okręgowy zarząd (jego prezydium),
   3) w stosunku do okręgowego zarządu (jego prezydium) i Prezydium Krajowej Rady – odpowiednio Prezydium Krajowej Rady oraz Krajowa Rada,
   4) w stosunku do komisji rewizyjnej ROD oraz okręgowej komisji rewizyjnej – odpowiednio właściwa terytorialnie okręgowa komisja rewizyjna oraz Krajowa Komisja Rewizyjna,
   5) w stosunku do Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej – Krajowy Zjazd Delegatów.

ROZDZIAŁ II
Cele i zadania PZD

§ 6

Celem PZD jest:

1) zakładanie i prowadzenie ROD,
2) rozwój ROD w sposób zapewniający działkowcom i ich rodzinom aktywny wypoczynek i możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby,
3) przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych,
4) ochrona środowiska przyrodniczego,
5) podnoszenie standardów ekologicznych otoczenia,
6) kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka,
7) ochrona przyrody,
8) poprawa warunków socjalnych społeczności lokalnych.

§ 7

PZD realizuje swoje cele poprzez:
1) propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w społeczeństwie, a szczególnie wszechstronnego znaczenia ROD dla rodzin działkowców i mieszkańców miast oraz racjonalnego wykorzystania gruntów miejskich,
2) działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju ogrodnictwa działkowego,
3) zagospodarowywanie ROD,
4) ustanawianie prawa do działek,
5) wszechstronne działanie na rzecz ochrony przyrody i środowiska,
6) organizowanie i udzielanie pomocy oraz poradnictwa w zagospodarowaniu działek i prowadzeniu upraw ogrodniczych,
7) propagowanie wiedzy ogrodniczej, zwłaszcza poprzez szkolenia i prowadzenie działalności wydawniczej,
8) prowadzenie działalności społecznej, wychowawczej, wypoczynkowej, rekreacyjnej i innej na rzecz działkowców, ich rodzin oraz społeczności lokalnych,
9) współpracę z samorządami terytorialnymi, administracją rządową, organizacjami społecznymi i zawodowymi oraz przedsiębiorcami i innymi instytucjami w zakresie realizacji swoich celów.

ROZDZIAŁ III
Członkowie PZD – prawa i obowiązki

Rodzaje członkostwa

§ 8

Członkostwo w PZD jest otwarte dla wszystkich działkowców lub osób zainteresowanych zawarciem umowy dzierżawy działkowej.

§ 9

1. Członkami PZD mogą być:
   1) osoby fizyczne pełnoletnie, zamieszkałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
   2) osoby prawne.
2. Osoby prawne mogą być jedynie członkami wspierającymi PZD.

§ 10

Członkowie PZD dzielą się na:
1) członków zwyczajnych,
2) członków współdziałających,
3) członków wspierających.

Członkowie zwyczajni

§ 11

1. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna mająca prawo do działki w ROD.
2. PZD nie może odmówić przyjęcia w poczet członków zwyczajnych działkowca mającego prawo do działki w ROD.
3. Postanowienia ust. 2 nie stosuje się wobec działkowca wcześniej pozbawionego członkostwa w PZD lub wykorzystującego działkę sprzecznie z ustawą lub rażąco naruszającego regulamin ROD.

§ 12

Osoba ubiegająca się o członkostwo zwyczajne składa pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD w formie deklaracji członkowskiej.

§ 13

1. Przyjęcie w poczet członków zwyczajnych następuje na mocy uchwały zarządu ROD.
2. Do czasu powołania zarządu ROD w nowym (odtworzonym) ROD uchwałę w sprawie, o której mowa w ust. 1, podejmuje prezydium okręgowego zarządu.
3. Organ, o którym mowa w ust. 1 albo 2, udziela działkowcowi informacji w przedmiocie nabycia członkostwa w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia deklaracji członkowskiej. Bezskuteczny upływ tego terminu jest równoznaczny z przyjęciem w poczet członków PZD.

§ 14

1. Członek zwyczajny ma prawo:
1) brać udział w walnym zebraniu ROD,
2) wybierać i być wybieranym do organów PZD,
3) uzyskiwać informacje o działalności PZD,
4) zwracać się do organów PZD o ochronę swoich praw i interesów w zakresie członkostwa w PZD i prawa do działki,

5) występować z wnioskami i postulatami do organów PZD,
6) składać odwołania od uchwał organów PZD bezpośrednio dotyczących jego osoby,
7) brać udział w posiedzeniu organu PZD, na którym podejmowana jest uchwała dotycząca jego osoby w pierwszej instancji, zabierać głos i składać wyjaśnienia na takim posiedzeniu,
8) korzystać z poradnictwa związkowego w zakresie zagospodarowania działki i upraw ogrodniczych,
9) wglądu w dokumentację dotyczącą jego członkostwa.

2. Prawa członkowskie wykonywane są osobiście.

§ 15

Członek zwyczajny ma obowiązek:
1) przestrzegać ustawę, niniejszy statut oraz wydane na jego podstawie uchwały organów PZD,
2) przestrzegać zasad współżycia społecznego,
3) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
4) działać w interesie PZD i jego członków,
5) brać czynny udział w życiu PZD,
6) uiszczać składkę członkowską do 30 czerwca danego roku,
7) aktualizować dane osobowe i adres do korespondencji,
8) otaczać opieką mienie PZD.

Członkowie współdziałający

§ 16

1. Członkowie współdziałający udzielają moralnego, materialnego oraz merytorycznego wsparcia realizacji zadań i celów PZD, a także propagują idee ogrodnictwa działkowego.
2. Członkiem współdziałającym może być pełnoletnia osoba fizyczna zainteresowana zawarciem umowy dzierżawy działkowej.

§ 17

1. Przyjęcie w poczet członków współdziałających następuje na mocy uchwały zarządu ROD po złożeniu pisemnej deklaracji członkowskiej.
2. Do czasu powołania zarządu w nowym ROD uchwałę w sprawie, o której mowa w ust. 1, podejmuje prezydium okręgowego zarządu.

§ 18

1. Członek współdziałający ma prawo:
   1) uzyskiwać informacje o działalności PZD,
   2) zwracać się do organów PZD o ochronę swoich praw i interesów w zakresie członkostwa w PZD,
   3) występować z wnioskami i postulatami do organów PZD,
   4) składać odwołania od uchwał organów PZD bezpośrednio dotyczących jego osoby,
   5) brać udział w posiedzeniu organu PZD, na którym podejmowana jest uchwała dotycząca jego osoby w pierwszej instancji, zabierać głos i składać wyjaśnienia na takim posiedzeniu,
   6) wglądu w dokumentację dotyczącą jego członkostwa.
2. Prawa członkowskie wykonywane są osobiście.

§ 19

Członek współdziałający ma obowiązek:
1) przestrzegać niniejszy statut oraz wydane na jego podstawie uchwały organów PZD,
2) przestrzegać zasad współżycia społecznego,
3) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
4) działać w interesie PZD i jego członków,
5) brać czynny udział w życiu PZD,
6) uiszczać składkę członkowską do 30 czerwca danego roku,
7) aktualizować dane osobowe i adres do korespondencji,
8) otaczać opieką mienie PZD.

Członkowie wspierający

§ 20

Członkiem wspierającym może być osoba prawna deklarująca wspieranie celów i zadań PZD, a w szczególności poprzez udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz wybranej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 21

1. Ubiegający się o członkostwo wspierające składa pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD w formie deklaracji członkowskiej.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa osoba lub organ umocowany do reprezentowania ubiegającego się o członkostwo wspierające.

§ 22

Przyjęcie w poczet członków wspierających następuje na mocy uchwały organu zarządzającego jednostki organizacyjnej PZD, do której wpłynęła deklaracja członkowska.

§ 23

Członek wspierający ma prawo:

1) brać udział w zebraniu organu PZD, na którym rozpatrywane są sprawy jego dotyczące,
2) do uzyskania informacji o realizacji wspieranych celów,
3) zwracania się do organów PZD w sprawach dotyczących rozwoju ROD.

§ 24

Członek wspierający ma obowiązek:

1) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
2) działać w interesie PZD i jego członków,
3) uiszczać składkę członkowską,
4) aktualizować dane i adres do korespondencji,
5) wywiązywać się z zadeklarowanej formy wsparcia.

Ustanie członkostwa

§ 25

Członkostwo w PZD ustaje na skutek:

1) wygaśnięcia,
2) pozbawienia.

§ 26

Członkostwo w PZD wygasa w razie:

1) śmierci lub utraty osobowości prawnej przez członka PZD,
2) zrzeczenia się na piśmie członkostwa w PZD,
3) wygaśnięcia prawa do działki w ROD,
4) wyodrębnienia ROD, w którym członek zwyczajny posiada prawo do działki,
5) nie wywiązywania się przez członka wspierającego z zadeklarowanej formy wsparcia przez okres co najmniej jednego roku.

§ 27

1. Pozbawienie członkostwa może nastąpić w razie rażącego naruszenia przepisów ustawy, postanowień statutu, regulaminu ROD, zasad współżycia społecznego oraz działania na szkodę PZD.
2. Pozbawienie członkostwa zwyczajnego następuje także w razie wygaśnięcia prawa do działki na skutek wypowiedzenia umowy przez PZD.

§ 28

1. Pozbawienie członkostwa następuje w drodze uchwały zarządu ROD.
2. W uzasadnionych przypadkach uchwałę o pozbawieniu członkostwa może podjąć właściwe terytorialnie prezydium okręgowego zarządu albo Prezydium Krajowej Rady.

§ 29

1. Przed podjęciem uchwały o pozbawieniu członkostwa właściwy organ obowiązany jest przesłać do zainteresowanego członka PZD zawiadomienie o terminie posiedzenia, na którym jego sprawa ma być rozpatrywana oraz umożliwić mu złożenie wyjaśnień. Zawiadomienie przesyła się listem poleconym na co najmniej 21 dni przed terminem posiedzenia.
2. Niezgłoszenie się członka PZD nie wstrzymuje podjęcia uchwały.
3. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o prawie i terminie złożenia odwołania doręcza się członkowi za pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 30

1. Członkowi przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w § 29, do właściwego organu wyższego stopnia nad organem wydającym uchwałę w ciągu 14 dni od daty otrzymania uchwały.
2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę, który w ciągu 14 dni przesyła odwołanie wraz z dokumentacją uzasadniającą podjęcie uchwały do właściwego organu wyższego stopnia.
3. Wniesienie odwołania w terminie i trybie, określonym w ust. 1 i 2, wstrzymuje wykonanie zaskarżonej uchwały.

ROZDZIAŁ IV
Struktura i organy PZD

§ 31

Jednostkami organizacyjnymi PZD są:

1) rodzinne ogrody działkowe,
2) jednostki terenowe,
3) jednostka krajowa.

§ 32

Organami PZD są:

1) w ROD:
   a) walne zebranie (konferencja delegatów),
   b) zarząd,
   c) komisja rewizyjna,
2) w jednostce terenowej:
   a) okręgowy zjazd delegatów,
   b) okręgowy zarząd (prezydium),
   c) okręgowa komisja rewizyjna,
3) w jednostce krajowej:
   a) Krajowy Zjazd Delegatów,
   b) Krajowa Rada,

c) Prezydium Krajowej Rady,
d) Krajowa Komisja Rewizyjna.

ROZDZIAŁ V
Zasady organizacyjne PZD

§ 33

1. Organy PZD pochodzą z wyborów, za wyjątkiem walnego zebrania ROD.
2. Wybory do organów PZD przeprowadzane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów. Na żądanie co najmniej połowy obecnych na walnym zebraniu (konferencji lub zjeździe) członków PZD uprawnionych do głosowania, wybór organów PZD odbywa się w głosowaniu tajnym.

§ 34

1. Członkiem organu PZD może być jedynie członek PZD.
2. Można być członkiem tylko jednego organu PZD w danej jednostce organizacyjnej PZD.
3. Osoba bliska członka organu PZD nie może być członkiem organu w tej samej jednostce organizacyjnej PZD. Zakaz ten dotyczy również małżonka osoby bliskiej członka organu PZD.
4. Postanowienia ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do walnych zebrań, konferencji delegatów oraz zjazdów okręgowych i krajowego.
5. Przewodniczącym walnego zebrania, konferencji delegatów, zjazdów okręgowych i krajowego nie może być prezes organu zarządzającego oraz przewodniczący komisji rewizyjnej odpowiedniej jednostki organizacyjnej PZD, a także osoba w trakcie trwania obowiązującego co do niej zakazu wynikającego z § 42 ust. 5.

§ 35

1. Członek PZD wybrany do organu PZD ma obowiązek:
   1) reprezentować godnie interesy PZD,
   2) wykonywać przyjęte obowiązki wynikające z pełnionej funkcji zgodnie z zakresem zadań organu, do którego został wybrany,
   3) aktywnie uczestniczyć w pracach organu, którego jest członkiem.
2. Członek organu winny działania lub zaniechania, przez które PZD poniósł szkodę, odpowiada za nią osobiście.

§ 36

Przewodniczący komisji rewizyjnej lub jego zastępca mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym w zebraniach innego organu danej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 37

1. Kadencja organów PZD trwa cztery lata.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Krajowa Rada może przedłużyć lub skrócić kadencję organów PZD.

§ 38

Członek organu PZD, w tym delegat wybrany na zjazd (konferencję), zachowuje mandat na czas trwania kadencji.

§ 39

1. Mandat członka organu PZD wygasa przed upływem kadencji z chwilą:
   1) pisemnej rezygnacji z mandatu,
   2) ustania członkostwa w PZD,
   3) odwołania,
   4) likwidacji lub łączenia jednostek organizacyjnych PZD,
   5) wygaśnięcia mandatów członków organu PZD powyżej 50% jego składu,
   6) zamiany członka organu w trybie określonym w § 40 ust. 2.
2. Wygaśnięcie mandatu członka organu PZD stwierdza w formie uchwały:
   1) właściwy organ PZD, którego był członkiem - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 2 i 6,
   2) organ dokonujący odwołania - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
   3) właściwy organ wyższego stopnia - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i 5.

§ 40

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, organ PZD powinien dokooptować do swojego składu innego członka w terminie do 3 miesięcy od chwili zmniejszenia się liczby członków organu z przyczyn wymienionych w § 39 ust. 1 pkt 1-3.
2. Mandat członka organu powołanego w trybie określonym w ust. 1 wygasa, o ile na najbliższym walnym zebraniu (konferencji) zostanie podjęta uchwała o powołaniu w jego miejsce innej osoby oraz w przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności uchwały o odwołaniu członka organu, na miejsce którego został dokooptowany.
3. Jeżeli mandat delegata wybranego na zjazd (konferencję) wygasł przed upływem kadencji, mandat ten obejmuje osoba wybrana przez właściwy organ PZD w drodze wyborów uzupełniających podczas najbliższego posiedzenia tego organu.

§ 41

1. Organ wyższego stopnia powołuje organ komisaryczny dla jednostki organizacyjnej PZD w razie:
   1) odwołania (zawieszenia) organu,
   2) nie dokonania wyboru organu przez walne zebranie (konferencję lub zjazd), na którym ciążył taki obowiązek,
   3) wygaśnięcia mandatów członków organu PZD powyżej 50% jego składu.
2. Liczbę członków organu komisarycznego określa organ dokonujący powołania.
3. Organ komisaryczny działa do czasu wyboru zastępowanego organu przez walne zebranie (konferencję lub zjazd), nie dłużej jednak niż 6 miesięcy od powołania. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ PZD może przedłużać okres działania organu komisarycznego, który łącznie nie może przekroczyć dwóch lat.
4. Członkiem organu komisarycznego może być każdy członek, z wyjątkiem osób, które na podstawie niniejszego statutu mają zakaz sprawowania mandatu w organach PZD.
5. Organowi komisarycznemu przysługują kompetencje zastępowanego organu, za wyjątkiem kompetencji wynikającej z § 40 ust. 1.

§ 42

1. Odwołanie organu PZD lub jego członka może nastąpić w razie stwierdzenia, że nie wykonuje przyjętych obowiązków lub działa na szkodę PZD.
2. Odwołania organu PZD lub jego członka dokonuje organ wyższego stopnia. Członka organu PZD może odwołać również organ, którego jest członkiem.
3. Odwołanie następuje w drodze uchwały. Postanowienia § 29 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
4. Odwołanym członkom organu PZD przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w ust. 3, do organu wyższego stopnia w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o odwołaniu. Postanowienia § 30 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
5. Odwołani członkowie organów nie mogą do końca następnej kadencji wchodzić w skład organów PZD pochodzących z wyboru i pełnić funkcji w organach PZD. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ PZD może przedłużyć ten zakaz o kolejną kadencję.
6. Postanowienia ust. 1-4 stosuje się odpowiednio wobec osoby, której mandat wygasł na skutek pisemnie złożonej rezygnacji, jeżeli przed wygaśnięciem mandatu zachodziły co do tej osoby podstawy do odwołania. W takim przypadku właściwy organ stwierdza zakaz sprawowania mandatu i pełnienia funkcji w organach PZD na zasadach określonych w ust. 5.

§ 43

1. Zawieszenie organu PZD lub jego członka może nastąpić w razie konieczności wyjaśnienia uzasadnionych wątpliwości co do ich działalności zgodnej z prawem lub interesem PZD.
2. Okres zawieszenia trwa do 3 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu wyższego stopnia nad dokonującym zawieszenie, okres zawieszenia może być przedłużony, nie więcej jednak niż o dalsze 3 miesiące.
3. Postanowienia § 42 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

§ 44

1. Z chwilą wygaśnięcia mandatu członka organu PZD tracą ważność udzielone mu pełnomocnictwa i upoważnienia, w tym także do dysponowania środkami finansowymi znajdującymi się w kasie i na rachunkach bankowych danej jednostki organizacyjnej PZD.
2. Ustępujący organ PZD wydaje nowo wybranemu organowi posiadane ruchomości i nieruchomości oraz dokumentację i pieczątki PZD w formie protokołu zdawczo – odbiorczego. Wydania dokonuje się niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od wygaśnięcia mandatu. Szczegółowe zasady w tym względzie określa Krajowa Rada.

§ 45

Dla sprawnego wykonywania swoich zadań organy PZD mogą, w zależności od potrzeb, powoływać i odwoływać komisje problemowe stałe i doraźne jako jednostki pomocniczo-doradcze, w szczególności można powołać komisje do badania występujących sporów i proponowania rozstrzygnięć w tych sprawach.

§ 46

1. Organy PZD podejmują decyzje w formie uchwał.
2. Uchwały organów PZD sporządzane są w formie pisemnej, pod rygorem ich nieważności.
3. Uchwałę podpisuje co najmniej dwóch członków właściwego organu PZD na zasadach określonych w odrębnych przepisach związkowych.
4. Uchwała organu PZD jest ważna, jeżeli została podjęta zwykłą większością głosów przy obecności ponad połowy liczby członków danego organu w czasie podejmowania uchwały, chyba że statut stanowi inaczej.

5. Członek organu PZD zostaje wyłączony od rozstrzygania spraw, jeżeli jest osobą bezpośrednio zainteresowaną albo istnieje inna okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Wyłączenia dokonuje dany organ PZD; w głosowaniu nie bierze udziału członek tego organu, którego wyłączenia głosowanie dotyczy.
6. Postanowienia ust. 5 nie stosuje się w przypadku głosowania w sprawie wyboru albo odwołania ze składu organu PZD.

§ 47

1. Uchwały organów wyższego stopnia, podjęte zgodnie z postanowieniami statutu, są obowiązujące dla niższych organów i członków PZD.
2. Uchwały organów PZD wiążą wszystkich działkowców w ROD, jeżeli przewiduje to ustawa.

§ 48

1. Od uchwał organów PZD bezpośrednio dotyczących indywidualnego członka PZD, podjętych w pierwszej instancji, zainteresowanym stronom w sprawie przysługuje odwołanie w przypadkach określonych w niniejszym statucie.
2. Odwołanie składa się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę.

§ 49

1. Odwołanie składa się na piśmie w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.
2. Złożenie odwołania w trybie i terminie określonym statutem wstrzymuje wykonanie uchwały podjętej w pierwszej instancji do czasu rozpatrzenia tego odwołania przez organ odwoławczy, chyba że statut stanowi inaczej.

§ 50

1.1. W zależności od dokonanych ustaleń organ odwoławczy:
1) odwołania nie uwzględnia;
2) uchyla zaskarżoną uchwałę w całości lub części i orzeka co do istoty sprawy;
3) zmienia zaskarżoną uchwałę i orzeka co do istoty,
4) uchyla zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania;
5) uchyla zaskarżoną uchwałę i umarza postępowanie.

1.2. Uchwały organów PZD podjęte w trybie odwoławczym są ostateczne i nie przysługuje od nich odwołanie.

1.3. Uchwały organów PZD podjęte w trybie odwoławczym mogą być wzruszone jedynie w trybie określonym w § 51 i § 52.

§ 51

1. Uchwała organu PZD sprzeczna z prawem, postanowieniami statutu, regulaminu ROD lub uchwałami nadrzędnych organów PZD, jest z mocy prawa nieważna.
2. Nieważność uchwały stwierdza organ, który wydał uchwałę lub organ wyższego stopnia niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu przesłanek określonych w ust. 1.
3. Stwierdzenie nieważności następuje w drodze uchwały zawierającej uzasadnienie wykazujące zasadność podjętego rozstrzygnięcia.

§ 52

1. Uchwała organu PZD może być uchylona w przypadku, gdy przy jej podejmowaniu nie zostały uwzględnione wszystkie znane okoliczności lub gdy zostały ujawnione po jej podjęciu nowe okoliczności mogące mieć wpływ na treść uchwały.
2. Uchwała organu PZD może być sprostowana w przypadku, gdy zawiera błędy lub inne oczywiste omyłki nie wpływające na ważność i treść rozstrzygnięcia.
3. Uchylenie lub sprostowanie uchwały należy do organu wyższego stopnia lub organu, który wydał uchwałę, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu okoliczności określonych w ust. 1 lub 2. Postanowienie § 51 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ VI
Rodzinny ogród działkowy

Zasady ogólne

§ 53

1. Rodzinny ogród działkowy, jako podstawową jednostkę organizacyjną PZD, tworzą członkowie zwyczajni z tego ROD.
2. Na zasadach określonych w niniejszym statucie, rodzinny ogród działkowy zarządza infrastrukturą ogrodową oraz rozporządza środkami finansowymi i majątkiem ruchomym pozostającymi w dyspozycji ROD.

§ 54

1. Decyzję o powołaniu rodzinnego ogrodu działkowego, jako podstawowej jednostki organizacyjnej PZD, podejmuje okręgowy zarząd.
2. ROD staje się podstawową jednostką organizacyjną PZD z chwilą wpisania do Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych.
3. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do podziału, połączenia lub

zniesienia rodzinnego ogrodu działkowego jako podstawowej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 55

1. Szczegółowe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania działki oraz funkcjonowania i zagospodarowania ROD, a także zasady współżycia społecznego obowiązujące na terenie ogrodów określa Regulamin ROD.
2. Uchwalanie i dokonywanie zmian w Regulaminie ROD następuje w drodze uchwały Krajowej Rady podjętej większością 2/3 głosów.

Walne zebranie

§ 56

1. Najwyższym organem PZD w ROD jest walne zebranie.
2. Prawo uczestniczenia w walnym zebraniu oraz prawo wybierania i bycia wybieranym do organów PZD ma każdy członek zwyczajny z danego ROD.
3. W walnym zebraniu mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele organów wyższego stopnia.

§ 57

1. W ROD posiadającym ponad 300 członków zwyczajnych lub składającym się z kilku terenów, zamiast walnych zebrań, mogą odbywać się konferencje delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w konferencji delegatów mają delegaci wybrani na zebraniach sektorów.
3. Decyzję o odbywaniu w ROD konferencji delegatów podejmuje zarząd ROD w drodze uchwały, określając w niej podział ROD na sektory oraz ilość delegatów wybieranych z tych sektorów na konferencję delegatów.
4. Zebrania w sektorach zwołuje zarząd ROD.
5. Zebrania zwoływane są i przeprowadzane na zasadach określonych przez statut PZD dla walnych zebrań.
6. Prawo udziału w zebraniu sektora mają wyłącznie członkowie PZD mający prawo do działek na obszarze sektora.
7. Do konferencji delegatów mają zastosowanie postanowienia dotyczące walnych zebrań, chyba że statut stanowi inaczej.

§ 58

1. Walne zebrania mogą być zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne walne zebrania dzielą się na:
   1) sprawozdawczo-wyborcze,
   2) sprawozdawcze, odbywane corocznie.

§ 59

1. Walne zebranie zwołuje zarząd ROD i proponuje porządek obrad. O terminie i proponowanym porządku zebrania zarząd ROD zawiadamia okręgowy zarząd.
2. Walne zebranie odbywa się do 15 maja danego roku. Odstępstwa od tego terminu dopuszczalne są za zgodą prezydium okręgowego zarządu.
3. Nie zwołanie walnego zebrania do dnia 15 maja może stanowić podstawę do odwołania zarządu ROD i ustanowienia organu komisarycznego, który działa do chwili odbycia walnego zebrania i wyboru nowego zarządu ROD.

§ 60

1. O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania zarząd ROD zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem - członków zwyczajnych na co najmniej 14 dni przed terminem walnego zebrania.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może być wysłane członkowi zwyczajnemu pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane.

§ 61

1. Walne zebranie w pierwszym terminie jest prawomocne przy obecności ponad połowy członków zwyczajnych danego ROD.
2. Walne zebranie może odbyć się w drugim terminie, co najmniej pół godziny po wyznaczonej godzinie rozpoczęcia w pierwszym terminie, o ile w zawiadomieniu o zebraniu podano również możliwość odbycia go w drugim terminie i pouczono członków o tym, że uchwały podjęte w drugim terminie są ważne i obowiązują bez względu na liczbę obecnych na zebraniu.
3. Przepisy ust. 2 nie mają zastosowania do konferencji delegatów.

§ 62

1. Uchwały walnych zebrań odbytych w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę członków zwyczajnych obecnych na tym zebraniu.
2. Uchwały konferencji delegatów są ważne, jeżeli zostały podjęte przy obecności ponad połowy liczby wybranych delegatów.

§ 63

Przewodniczącego walnego zebrania wybierają spośród siebie obecni na zebraniu członkowie

zwyczajni z ROD w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, z zastrzeżeniem § 34 ust. 5.

§ 64

Do walnego zebrania sprawozdawczego należy:

1) zatwierdzenie rocznego sprawozdania zarządu ROD,
2) zatwierdzenie rocznego sprawozdania komisji rewizyjnej ROD za okres sprawozdawczy,
3) zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego ROD sporządzanego przez zarząd ROD,
4) rozpatrzenie wniosków komisji rewizyjnej dotyczących działalności zarządu ROD,
5) zapoznanie się z wynikami kontroli działalności zarządu ROD przeprowadzonej przez organ wyższego stopnia,
6) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych ROD,
7) uchwalanie opłat ogrodowych oraz określanie terminu ich uiszczenia,
8) podjęcie oddzielnej uchwały w sprawie każdego zadania inwestycyjnego lub remontowego w ROD,
9) podjęcie uchwały w sprawie wniosku o zmianę planu zagospodarowania ROD,
10) rozpatrzenie wniosków zgłaszanych na zebraniu i podjęcie stosownych uchwał.

§ 65

1. Walne zebranie sprawozdawcze może złożyć wniosek w formie uchwały o odwołanie organu ROD w przypadku nie przyjęcia sprawozdania z jego działalności. Wnioski o odwołanie przedkłada się właściwemu organowi wyższego stopnia.
2. W razie nie przyjęcia sprawozdania organu ROD walne zebranie sprawozdawcze może go odwołać i powołać w jego miejsce nowy organ ROD, jeżeli podczas głosowania obecnych jest ponad połowa członków zwyczajnych danego ROD, a uchwała zapadła bezwzględną większością głosów. Postanowienie § 42 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
3. Z zastrzeżeniem § 40 ust. 2, walne zebranie sprawozdawcze może dokonywać wyborów uzupełniających do organów ROD lub delegatów na okręgowy zjazd (rejonową konferencję przedzjazdową).

§ 66

Do kompetencji walnego zebrania sprawozdawczo - wyborczego należy ponadto:

1) uchwalenie programu działania ROD na okres kadencji,
2) udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi ROD,
3) zatwierdzenie sprawozdania zarządu ROD za okres kadencji,
4) zatwierdzenie sprawozdania komisji rewizyjnej ROD za okres kadencji,
5) ustalenie liczby członków zarządu ROD i komisji rewizyjnej w granicach przewidzianych w statucie,
6) wybór członków zarządu ROD i komisji rewizyjnej oraz delegatów na okręgowy zjazd (rejonową konferencję przedzjazdową).

§ 67

1. Naruszenie postanowień statutu dotyczących zwołania i obowiązków walnego zebrania może stanowić podstawę do stwierdzenia jego nieważności.
2. W przypadku nie dokonania wyboru organów, o których mowa w § 66 pkt 6, walne zebranie jest nieważne.
3. Stwierdzenie nieważności walnego zebrania należy do prezydium okręgowego zarządu.

§ 68

1. Nadzwyczajne walne zebranie może być zwołane w każdym czasie do rozpatrzenia spraw należących do kompetencji walnych zebrań sprawozdawczych i sprawozdawczo-wyborczych.
2. Z własnej inicjatywy bezwzględną większością głosów, na żądanie 1/3 liczby członków zwyczajnych danego ROD (delegatów) albo na polecenie organu nadrzędnego, zarząd ROD zwołuje nadzwyczajne walne zebranie w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia pisemnego żądania. Postanowienie § 59 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
3. Zarząd ROD zwołuje nadzwyczajne walne zebranie na wniosek komisji rewizyjnej ROD uchwalony bezwzględną większością głosów.
4. Do kompetencji nadzwyczajnego walnego zebrania należy rozpoznanie spraw, dla których zostało zwołane.
5. Nadzwyczajne walne zebranie, zwołane w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których zostało zwołane i uwidocznionych w zawiadomieniach dostarczonych członkom zwyczajnym.

Zarząd ROD

§ 69

1. Zarząd ROD prowadzi sprawy ROD.
2. Zarząd ROD reprezentuje PZD w zakresie i na zasadach określonych niniejszym statutem.
3. Zarząd ROD składa się z 5 - 11 członków.

4. Liczbę członków zarządu ROD ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 3.

§ 70

1. Zarząd ROD wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
2. Zarząd ROD dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków.
3. Prezes kieruje i odpowiada za całokształt prac zarządu ROD.
4. Wiceprezes odpowiada za powierzone dziedziny działalności zarządu ROD oraz zastępuje prezesa w pełnieniu obowiązków. W przypadku wyboru więcej niż jednego wiceprezesa, zarząd ROD powołuje pierwszego wiceprezesa zastępującego prezesa w pełnieniu obowiązków.
5. Sekretarz odpowiada za dokumentowanie działalności zarządu ROD.
6. Skarbnik odpowiada za prowadzenie spraw finansowych i dokumentacji finansowej.

§ 71

1. Posiedzenia zarządu ROD zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes. Posiedzenie należy zwołać także na żądanie co najmniej 1/3 liczby członków zarządu ROD, na żądanie komisji rewizyjnej lub organu wyższego stopnia.
2. Posiedzeniu zarządu ROD przewodniczy prezes lub zastępujący go wiceprezes.
3. Posiedzenia zarządu ROD powinny odbywać się co najmniej raz w miesiącu.

§ 72

Zarząd ROD prowadzi sprawy ROD polegające na realizacji zadań koniecznych do zapewnienia bieżącego funkcjonowania ROD (sprawy zwykłego zarządu), a w szczególności:

a.1) realizuje obowiązki wynikające z prawa powszechnie obowiązującego, w tym przepisów podatkowych i regulujących kwestie porządku i czystości,
a.2) realizuje uchwały walnego zebrania,
a.3) ustanawia prawa do działek w ROD, zatwierdza przeniesienia praw do działek w ROD i stwierdza wstąpienie w stosunek prawny wynikający z prawa do działki w ROD,
a.4) wypowiada umowy dzierżawy działkowej,
a.5) przyjmuje w poczet członków PZD,
a.6) nadzoruje przestrzeganie regulaminu ROD,
a.7) czuwa nad przestrzeganiem przepisów związkowych przez członków PZD,
a.8) prowadzi i odpowiednio zabezpiecza dokumentację ROD, w tym dotyczącą działkowców oraz członków PZD,
a.9) prowadzi ewidencję działek,
a.10) dba o estetyczny wygląd ROD, organizując konkursy i podejmując inne działania służące dla osiągnięcia tego celu,
a.11) rozpatruje sprawy dotyczące wypełniania przez działkowców ich obowiązków,
a.12) rozpatruje sprawy dotyczące wypełniania przez członków PZD ich obowiązków wynikających z przepisów związkowych, a także sporów między nimi,
a.13) powołuje ogrodowych instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej,
a.14) udostępnia członkom PZD publikacje i inne materiały informacyjne pochodzące od organów nadrzędnych,
a.15) zarządza infrastrukturą ogrodową i utrzymuje ją w należytym stanie,
a.16) opracowuje plany oraz realizuje inwestycje i remonty zgodnie z trybem i zasadami obowiązującymi w PZD,
a.17) podejmuje działania w celu uzyskania i rozliczenia dotacji celowej ze środków publicznych,
a.18) rozporządza majątkiem ruchomym pozostającymi w dyspozycji ROD,
a.19) gospodaruje i rozporządza środkami finansowymi ROD w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i planem finansowym uchwalonym przez walne zebranie,
a.20) pobiera składki członkowskie, opłaty ogrodowe oraz inne należności,
a.21) terminowo reguluje zobowiązania ROD,
a.22) terminowo rozlicza i odprowadza należności wewnątrzorganizacyjne do organu wyższego stopnia według zasad ustalonych przez Krajową Radę.

§ 73

1. W zakresie spraw zwykłego zarządu, o których mowa w § 72, zarząd ROD samodzielnie reprezentuje PZD, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych. W tym zakresie zarząd ROD może samodzielnie zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD.
2. W sprawach określonych w ust. 1 prezes zarządu ROD (pierwszy wiceprezes) łącznie z innym członkiem zarządu ROD umocowany jest do składania oświadczeń woli w imieniu PZD, w tym do ustanawiania pełnomocników procesowych.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, zarząd ROD może reprezentować PZD w sprawie przekraczającej zakres zwykłego zarządu, o ile uzyska uprzednią zgodę prezydium okręgowego zarządu pod rygorem nieważności.
4. Zarząd ROD nie może reprezentować PZD w sprawach zastrzeżonych do kompetencji innych organów PZD.

§ 74

1. W powiatach, gminach, miastach i dzielnicach miast prezydium okręgowego zarządu może powołać i rozwiązać kolegium prezesów zarządów ROD.
2. Kolegia prezesów stanowią forum wymiany doświadczeń i ustalają kierunek współpracy zainteresowanych ROD z samorządem terytorialnym.
3. Zasady funkcjonowania kolegiów prezesów określa Prezydium Krajowej Rady.

Nabycie i wygaśnięcie prawa do działki w ROD

§ 75

Prawo do działki w ROD nabywa się w drodze:
1) ustanowienia prawa do działki,
2) przeniesienia prawa do działki,
3) wstąpienia w stosunek prawny wynikający z prawa do działki.

§ 76

1. Ustanowienie prawa do działki w ROD następuje na podstawie umowy dzierżawy działkowej zawieranej w formie pisemnej pomiędzy PZD a pełnoletnią osobą fizyczną. Umowa może być również zawarta z małżonkiem działkowca, jeżeli żąda ustanowienia prawa do działki wspólnie ze swoim współmałżonkiem.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, nie może być zawarta w celu ustanowienia prawa do więcej niż jednej działki.
3. Przy ustanowieniu prawa do działki uwzględnia się w szczególności ustawowe funkcje ROD i działki, a także miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o działkę.

§ 77

1. Umowę dzierżawy działkowej w imieniu PZD zawiera zarząd ROD reprezentowany na zasadach określonych w § 73 ust. 2, po wyrażeniu zgody na tę czynność przez zarząd ROD w formie uchwały.
2. Do czasu powołania zarządu ROD w nowym (odtworzonym) ROD umowę dzierżawy działkowej w imieniu PZD zawiera prezydium okręgowego zarządu.

§ 78

1. Przeniesienie prawa do działki w ROD następuje w drodze umowy pomiędzy działkowcem a pełnoletnią osobą fizyczną zawartej w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.
2. Skuteczność przeniesienia praw do działki zależy od zatwierdzenia przez PZD.
3. PZD składa oświadczenie w przedmiocie zatwierdzenia przeniesienia praw do działki w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania pisemnego wniosku o zatwierdzenie; bezskuteczny upływ tego terminu jest jednoznaczny z zatwierdzeniem przeniesienia praw do działki.
4. We wniosku, o którym mowa w ust. 3, działkowiec obowiązany jest wskazać uzgodnioną przez strony umowy, o której mowa w ust. 1, wysokość uzgodnionego pomiędzy stronami wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty.

§ 79

1. Odmowa zatwierdzenia przeniesienia praw do działki może nastąpić z ważnych powodów i jest sporządzana w formie pisemnej z uzasadnieniem pod rygorem nieważności.
2. PZD może również odmówić zatwierdzenia przeniesienia praw do działki, jeżeli jednocześnie wskaże osobę, na rzecz której może nastąpić takie przeniesienie; osoba ta składa pisemne oświadczenie o gotowości zapłaty na rzecz działkowca wynagrodzenia w wysokości wskazanej we wniosku, o którym mowa w § 78 ust. 3, w terminie 2 tygodni od dnia wskazania. Bezskuteczny upływ terminu jest równoznaczny z uwzględnieniem wniosku.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku przeniesienia praw do działki na rzecz osoby bliskiej.

§ 80

1. Oświadczenie o zatwierdzeniu albo odmowie zatwierdzenia przeniesienia praw do działki w imieniu PZD składa zarząd ROD w formie uchwały.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się obu stronom umowy za

pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 81

1. W razie śmierci działkowca prawo do działki, które przysługiwało obojgu małżonkom, przypada drugiemu małżonkowi.
2. Jeżeli małżonek zmarłego działkowca nie posiadał prawa do działki, może w terminie 6 miesięcy od dnia śmierci małżonka złożyć oświadczenie woli o wstąpieniu w stosunek prawny wynikający z tego prawa, pod rygorem wygaśnięcia prawa do działki.
3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się do właściwego zarządu ROD.
4. Na podstawie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, zarząd ROD podejmuje uchwałę o wstąpieniu małżonka w stosunek prawny wynikający z prawa do działki po zmarłym działkowcu.
5. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 4, doręcza się zainteresowanemu.

§ 82

1. PZD może oddać działkę w bezpłatne używanie instytucjom prowadzącym działalność społeczną, oświatową, kulturalną, wychowawczą, rehabilitacyjną, dobroczynną lub opieki społecznej.
2. Oddanie działki w bezpłatne używanie instytucjom, o których mowa w ust.1, następuje na podstawie umowy według wzoru określonego przez Krajową Radę PZD.
3. Postanowienia § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 83

1. Prawo do działki w ROD wygasa z chwilą:
   1) rozwiązania umowy za zgodą obu stron albo upływu terminu wypowiedzenia;
   2) śmierci działkowca, o ile ustawa nie stanowi inaczej;
   3) likwidacji części ROD, na której znajduje się działka;
   4) likwidacji ROD;
   5) w innych przypadkach przewidzianych w ustawie.
2. Wygaśnięcie prawa do działki w ROD stwierdza w formie uchwały:
   1) zarząd ROD - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 3,
   2) prezydium okręgowego zarządu - w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.

§ 84

1. Rozwiązanie umowy za zgodą obu stron następuje na podstawie pisemnego porozumienia pomiędzy PZD a działkowcem.
2. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się w szczególności termin rozwiązania umowy i wydania działki zarządowi ROD. Porozumienie może określać warunki zapłaty i wysokość wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty stanowiące własność działkowca.
3. Postanowienia § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 85

1. PZD może wypowiedzieć umowę, nie później niż na miesiąc naprzód, na koniec miesiąca kalendarzowego, jeżeli działkowiec:
   1) pomimo pisemnego upomnienia nadal korzysta z działki lub altany w sposób sprzeczny z przepisami ustawy lub regulaminem, niszczy infrastrukturę ogrodową albo wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi ogrodowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych działek lub
   2) wybudował, nadbudował lub rozbudował na terenie działki altanę lub inny obiekt z naruszeniem przepisów prawa stwierdzonym przez właściwy organ administracji publicznej,
   3) jest w zwłoce z zapłatą opłat ogrodowych lub opłat związanych z utrzymaniem działki na rzecz stowarzyszenia ogrodowego za korzystanie z działki co najmniej przez 6 miesięcy pomimo uprzedzenia go na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności, lub
   4) oddał działkę lub jej część osobie trzeciej do płatnego lub bezpłatnego używania.
2. Wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na piśmie pod rygorem nieważności. Wypowiedzenie określa przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie.
3. Postanowienia § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 86

1. W razie wygaśnięcia prawa do działki w ROD na skutek wypowiedzenia umowy, warunki zapłaty i wysokość wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty stanowiące własność działkowca ustala się w drodze pisemnego porozumienia pomiędzy PZD i działkowcem. Postanowienie § 77 stosuje się odpowiednio.
2. W razie braku porozumienia, o którym mowa w ust. 1, PZD może w trybie procesu żądać sprzedaży nasadzeń, urządzeń i obiektów w drodze licytacji sądowej. Postanowienie sądu o przysądzeniu własności nasadzeń, urządzeń i obiektów jest równoznaczne z ustanowieniem prawa do działki przez PZD.
3. Na podstawie postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 2, zarząd ROD w drodze uchwały stwierdza ustanowienie prawa do działki.

4. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 3, doręcza się zainteresowanemu.

§ 87

1. W razie śmierci działkowca prawo do działki w ROD wygasa w następstwie niedokonania czynności, o której mowa w § 81 ust. 2.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawo do działki ustanawiane jest na rzecz osoby bliskiej zmarłego, która w terminie 3 miesięcy od wygaśnięcia prawa do działki zgłosiła wniosek o ustanowienie prawa do działki po zmarłym.
3. Ustanowienie prawa do działki na rzecz osoby bliskiej zmarłego działkowca nie może nastąpić przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2.
4. W razie śmierci działkowca niepozostającego w związku małżeńskim, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że terminy, o których mowa w tych ustępach, wynoszą 6 miesięcy od dnia śmierci działkowca.
5. W przypadku zgłoszenia wniosku przez kilka osób bliskich, ustanowienie prawa do działki następuje na rzecz tej osoby bliskiej wskazanej w orzeczeniu sądowym. Postanowienia § 86 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 88

1. W przypadku wygaśnięcia prawa do działki w ROD w związku z likwidacją ROD lub jego części na warunkach określonych w art. 21 lub art. 24 ust. 3 lub art. 26 ustawy, działkowcowi przysługuje prawo do działki zamiennej pod warunkiem zgłoszenia do PZD odpowiedniego żądania.
2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, działkowiec składa na piśmie najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia likwidacji ROD lub jego części do właściwego prezydium okręgowego zarządu.
3. Prawo do działki zamiennej ustanawiane jest na zasadach określonych w § 77.

Komisja rewizyjna ROD

§ 89

1. Działalność kontrolną w ROD prowadzi komisja rewizyjna.
2. Komisja rewizyjna ROD składa się z 3 - 9 członków.
3. Liczbę członków komisji rewizyjnej ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 2.

§ 90

1. Komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
2. Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.
3. Uchwały komisji rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 91

3.1. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę i ocenę działalności zarządu ROD, w tym finansowej.

3.2. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę z własnej inicjatywy, na polecenie okręgowej komisji rewizyjnej albo na wniosek prezydium okręgowego zarządu.

§ 92

1. Komisja rewizyjna bada i opiniuje roczne sprawozdanie zarządu ROD i sprawozdanie finansowe ROD.
2. Wyniki kontroli oraz ocenę rocznego sprawozdania zarządu ROD i rocznego sprawozdania finansowego ROD komisja rewizyjna przedstawia wraz z wnioskami na walnym zebraniu. Ocena za okres kadencji przedstawiana jest na walnym zebraniu sprawozdawczo – wyborczym z wnioskiem w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu ROD.
3. Wyniki kontroli wraz z wnioskami komisja przedstawia na posiedzeniu zarządu ROD.
4. Protokoły kontroli oraz wnioski komisja rewizyjna przekazuje zarządowi ROD w terminie 14 dni od daty przeprowadzenia kontroli, a w razie stwierdzenia uchybień także okręgowemu zarządowi.

§ 93

Szczegółowy tryb działania komisji rewizyjnej określa regulamin komisji rewizyjnych PZD uchwalany przez Krajową Komisję Rewizyjną.

ROZDZIAŁ VII
Jednostka terenowa PZD

Zasady ogólne

§ 94

1. Jednostka terenowa PZD, zwana dalej okręgiem, działa na rzecz i w interesie członków PZD oraz ROD na obszarze swego działania.
2. Na zasadach określonych w niniejszym statucie, okręg zarządza majątkiem trwałym oraz rozporządza środkami finansowymi i majątkiem ruchomym pozostającymi w jego dyspozycji.

§ 95

1. Decyzję o powołaniu okręgu i ustaleniu jego obszaru działania podejmuje Krajowa Rada.
2. Decyzję o likwidacji, połączeniu lub zmianie obszaru działania okręgu podejmuje Krajowa Rada.

Okręgowy Zjazd Delegatów

§ 96

1. Najwyższym organem PZD w okręgu jest okręgowy zjazd delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w okręgowym zjeździe delegatów mają delegaci ROD, wybrani na walnych zebraniach (konferencjach delegatów) sprawozdawczo – wyborczych, z zastrzeżeniem § 97.
3. W okręgowych zjazdach delegatów biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących władz okręgu nie będący delegatami oraz przedstawiciele organów wyższego stopnia.
4. Okręgowy zjazd delegatów ma prawo wybrać w skład organów, określonych w § 102 pkt 6, każdego członka mającego prawo do udziału w zjeździe.

§ 97

1. W okręgach posiadających ponad 25000 członków delegaci na okręgowy zjazd delegatów mogą być wybierani na rejonowych konferencjach przedzjazdowych.
2. Prawo uczestniczenia w rejonowych konferencjach przedzjazdowych mają delegaci wybrani na walnych zebraniach (konferencjach delegatów).
3. Decyzję o odbywaniu rejonowych konferencji przedzjazdowych podejmuje okręgowy zarząd w drodze uchwały, określając w niej podział okręgu na rejony oraz ilość delegatów wybieranych przez te konferencje na okręgowy zjazd.
4. Wybór delegatów na okręgowy zjazd odbywa się w sposób jednolity w całym okręgu – bezpośrednio na walnych zebraniach (konferencjach delegatów) albo na rejonowych konferencjach przedzjazdowych.

§ 98

Okręgowy zjazd delegatów może być:
1) zwyczajny,
2) nadzwyczajny.

§ 99

1. Zwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowy zarząd w ostatnim roku kadencji.
2. Ostateczny termin odbycia zwyczajnych okręgowych zjazdów ustala Krajowa Rada.

§ 100

Nie zwołanie zwyczajnego okręgowego zjazdu w terminie określonym w § 99 ust. 2, stanowi podstawę do jego zwołania przez Krajową Radę.

§ 101

O terminie, miejscu i porządku obrad okręgowego zjazdu okręgowy zarząd zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem – wybranych delegatów na co najmniej 14 dni przed terminem okręgowego zjazdu. Postanowienie § 60 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 102

Do zwyczajnego okręgowego zjazdu należy:
1) wytyczanie kierunków działalności PZD na terenie okręgu,
2) zatwierdzenie sprawozdania z działalności okręgowego zarządu za okres kadencji
3) zatwierdzenie sprawozdania z działalności okręgowej komisji rewizyjnej za okres kadencji,
4) udzielenie absolutorium ustępującemu okręgowemu zarządowi,
5) uchwalenie programu działania okręgu,
6) ustalenie liczby i wybór członków okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej oraz wybór delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów PZD,
7) rozpatrzenie wniosków, zgłoszonych na zjeździe i podjęcie stosownych uchwał zgodnie z niniejszym statutem,
8) rozpatrzenie wszystkich innych spraw, dotyczących ROD na terenie okręgu, nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów PZD.

§ 103

1. Naruszenie postanowień statutu dotyczących zwołania i obowiązków okręgowego zjazdu może stanowić podstawę do stwierdzenia jego nieważności.
2. W przypadku nie dokonania wyboru organów, o których mowa w § 102 pkt 6, okręgowy zjazd jest nieważny.
3. Stwierdzenie nieważności okręgowego zjazdu należy do Krajowej Rady.

§ 104

1. Nadzwyczajny okręgowy zjazd delegatów zwołuje się w razie konieczności rozpatrzenia spraw należących do kompetencji zwyczajnego okręgowego zjazdu.
2. Do nadzwyczajnego okręgowego zjazdu należy rozpoznanie spraw, dla których został zwołany.
3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje bezwzględną większością głosów okręgowy zarząd z własnej inicjatywy lub na żądanie

Krajowej Rady, a także na wniosek co najmniej 1/3 liczby delegatów na okręgowy zjazd lub na wniosek okręgowej komisji rewizyjnej, uchwalony bezwzględną większością głosów.
4. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje się w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia żądania lub wniosku. Postanowienie § 100 stosuje się odpowiednio.
5. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołany w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których został zwołany i uwidocznionych w zawiadomieniach dostarczonych delegatom.

Okręgowy Zarząd

§ 105

1. Okręgowy zarząd prowadzi sprawy okręgu.
2. Okręgowy zarząd reprezentuje PZD w zakresie i na zasadach określonym niniejszym statutem.
3. Okręgowy zarząd składa się z 19 - 39 członków.
4. Liczbę członków okręgowego zarządu ustala okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 3.

§ 106

1. Okręgowy zarząd wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
2. Prezes kieruje i odpowiada za całokształt prac okręgowego zarządu.
3. Wiceprezes odpowiada za powierzone dziedziny działalności okręgowego zarządu oraz zastępuje prezesa w pełnieniu obowiązków. W przypadku wyboru więcej niż jednego wiceprezesa, okręgowy zarząd powołuje pierwszego wiceprezesa zastępującego prezesa w pełnieniu obowiązków.
4. Sekretarz odpowiada za dokumentowanie działalności okręgowego zarządu.
5. Skarbnik odpowiada za prowadzenie spraw finansowych i dokumentacji finansowej okręgowego zarządu.

§ 107

1. Okręgowy zarząd powołuje ze swego grona prezydium.
2. Prezydium składa się z 7 - 11 członków okręgowego zarządu, w tym z prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
3. Prezydium dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków, z uwzględnieniem § 106 ust. 2-5.

§ 108

1. Posiedzenia okręgowego zarządu zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez okręgową komisję rewizyjną, Krajową Radę lub co najmniej 1/3 liczbę członków okręgowego zarządu.
2. Posiedzeniu okręgowego zarządu przewodniczy prezes lub zastępujący go wiceprezes.
3. Posiedzenia okręgowego zarządu powinny odbywać się co najmniej trzy razy w roku.
4. Tryb pracy okręgowego zarządu określa regulamin uchwalony przez okręgowy zarząd. Regulamin podlega rejestracji przez Krajową Radę.

§ 109

1. Okręgowy zarząd prowadzi sprawy okręgu, działa na rzecz ROD oraz współpracuje z organami samorządu terytorialnego i terenową administracją rządową z obszaru działania okręgu w zakresie tworzenia, funkcjonowania i rozwoju ROD.
2. Do okręgowego zarządu należy w szczególności:
   1) udzielanie pomocy zarządom ROD w zakresie spraw określonych w § 72,
   2) podejmowanie inicjatyw w celu tworzenia i rozwoju ROD,
   3) gospodarowanie i rozporządzanie środkami finansowymi okręgu,
   4) zarządzanie majątkiem trwałym i utrzymywanie go w należytym stanie,
   5) rozporządzanie majątkiem ruchomym pozostającymi w dyspozycji okręgu,
   6) sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD w zakresie wypełniania ich obowiązków,
   7) udzielanie zgody zarządom ROD na działanie przekraczające zakres zwykłego zarządu, z wyłączeniem spraw określonych w § 134 ust. 2 pkt 13,
   8) podejmowanie działań w celu uzyskania i rozliczenia dotacji celowej ze środków publicznych,
   9) prowadzenie inwestycji związanych z zakładaniem i modernizacją ROD,
   10) sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD w zakresie zgodnego z regulaminem ROD zagospodarowania ogrodu,
   11) rozpatrywanie i załatwianie skarg dotyczących działalności zarządów ROD oraz zagospodarowania ROD,
   12) stwierdzanie nieważności walnych zebrań (konferencji delegatów),
   13) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał walnych zebrań (konferencji delegatów),

14) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał zarządów ROD,
15) zawieszanie lub odwoływanie zarządów ROD lub ich członków oraz powoływanie zarządów komisarycznych ROD, a także stwierdzanie wygaśnięcia mandatów członków zarządów ROD,
16) zatwierdzanie planów zagospodarowania nowych oraz zmian planów zagospodarowania istniejących ogrodów,
17) podejmowanie uchwał w sprawie łączenia lub podziału ROD,
18) podejmowanie uchwał w sprawie czasowego zajęcia terenu ROD,
19) opiniowanie żądań właścicieli nieruchomości w zakresie likwidacji całości lub części ROD oraz uczestniczenie w jej przebiegu,
20) terminowe rozliczanie i odprowadzanie należnej składki członkowskiej i innych należności wewnątrzorganizacyjnych do organu wyższego stopnia,
21) organizowanie i prowadzenie ośrodków szkolenia oraz ośrodków finansowo-księgowych dla ROD,
22) prowadzenie Rejestru Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów ROD z obszaru działania okręgu,
23) przyjmowanie rocznych preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych ROD,
24) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych okręgu,
25) zatwierdzenie rocznego sprawozdania okręgowego zarządu sporządzanego przez prezydium okręgowego zarządu,
26) zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego okręgu sporządzanego przez prezydium okręgowego zarządu,
27) zatwierdzanie rocznych zbiorczych preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych ROD,
28) rozpatrywanie sprawozdań i wniosków prezydium okręgowego zarządu oraz podejmowanie stosownych uchwał,
29) ustalanie ilości delegatów na okręgowy zjazd PZD.

§ 110

3.2.1. Prezydium występuje w imieniu okręgowego zarządu, prowadząc sprawy i wykonując zadania określone w § 109 (za wyjątkiem pkt 23-29) oraz w innych postanowieniach niniejszego statutu odnoszących się do prezydium.

3.2.2. Prezydium podejmuje decyzje w formie i na zasadach określonych w § 46.

§ 111

1. W zakresie swoich kompetencji określonych niniejszym statutem okręgowy zarząd samodzielnie reprezentuje PZD, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych. W tym zakresie okręgowy zarząd może samodzielnie zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD.
2. Okręgowy zarząd może przejąć prowadzenie spraw i postępowań sądowych, administracyjnych i podatkowych prowadzonych przez zarząd ROD.
3. Do składania oświadczeń woli w zakresie określonym w ust. 1 i 2, w tym ustanawiania pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:
   1) prezesa okręgowego zarządu z innym członkiem prezydium okręgowego zarządu albo,
   2) wiceprezesa (pierwszego wiceprezesa) ze skarbnikiem albo sekretarzem okręgowego zarządu.

§ 112

1. Okręgowy zarząd może tworzyć delegatury rejonowe jako swoje jednostki pomocnicze mające na celu usprawnienie działania okręgowego zarządu, obsługi statutowej członków oraz ułatwienie współpracy okręgu z ROD.
2. Na obszarze swojego działania delegatury rejonowe występują w imieniu okręgowego zarządu, prowadząc sprawy i wykonując zadania określone w § 109 ust. 2 pkt 1, 11 i 21. Delegatury rejonowe opiniują sprawy określone w § 109 ust. 2 pkt 2, 6 - 10 oraz 17 - 19.
3. Decyzję o powołaniu i rozwiązaniu delegatury rejonowej oraz o ustaleniu jej obszaru działania podejmuje okręgowy zarząd.
4. Delegatura rejonowa składa się z co najmniej 3 członków okręgowego zarządu z obszaru działania danej delegatury rejonowej, którzy wybierają ze swego grona przewodniczącego.
5. Obsługę merytoryczną i finansową delegatury rejonowej prowadzi okręgowy zarząd.

Okręgowa Komisja Rewizyjna

§ 113

1. Działalność kontrolną w okręgu prowadzi okręgowa komisja rewizyjna.
2. Okręgowa komisja rewizyjna składa się z 5 - 11 członków.
3. Liczbę członków okręgowej komisji rewizyjnej ustala okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 114

1. Okręgowa komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.
2. Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.
3. Uchwały okręgowej komisji rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 115

1. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę i ocenę działalności okręgowego zarządu, w tym finansowej.
2. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę działalności ROD w miarę potrzeby.
3. Okręgowa komisja rewizyjna bada i opiniuje roczne sprawozdanie okręgowego zarządu i sprawozdania finansowe okręgu oraz zbiorcze sprawozdania finansowe z ROD.
4. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy, na polecenie Krajowej Komisji Rewizyjnej. Okręgowa komisja rewizyjna może przeprowadzić kontrolę na wniosek prezydium okręgowego zarządu.
5. Okręgowa komisja rewizyjna nadzoruje komisje rewizyjne ROD.

§ 116

Do okręgowej komisji rewizyjnej należy opracowywanie sprawozdań i wniosków na okręgowy zjazd delegatów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielenia okręgowemu zarządowi absolutorium.

§ 117

Szczegółowy tryb działania komisji rewizyjnej określa regulamin komisji rewizyjnych uchwalany przez Krajową Komisję Rewizyjną.

ROZDZIAŁ VIII
Jednostka krajowa PZD

Zasady ogólne

§ 118

1. Jednostka krajowa PZD działa na rzecz i w interesie wszystkich członków PZD oraz ROD i pozostałych jednostek organizacyjnych PZD.

Krajowy Zjazd Delegatów

§ 119

1. Najwyższym organem PZD jest Krajowy Zjazd Delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w Krajowym Zjeździe Delegatów mają delegaci wybrani na okręgowych zjazdach delegatów.
3. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących władz krajowych nie będący delegatami.
4. Krajowy Zjazd Delegatów ma prawo wybrać w skład organów, określonych w § 123 pkt 6, każdego członka mającego prawo do udziału w zjeździe.

§ 120

Krajowy Zjazd Delegatów może być:

1) zwyczajny,
2) nadzwyczajny.

§ 121

Zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Krajowa Rada w ostatnim roku kadencji.

§ 122

O terminie, miejscu i porządku obrad Krajowego Zjazdu Delegatów Krajowa Rada zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem – wybranych delegatów na co najmniej 14 dni przed terminem Krajowego Zjazdu Delegatów. Postanowienie § 60 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 123

Do zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

1) zatwierdzenie sprawozdania Krajowej Rady za okres kadencji,
2) zatwierdzenie sprawozdania Krajowej Komisji Rewizyjnej za okres kadencji,
3) udzielania absolutorium ustępującej Krajowej Radzie,
4) uchwalenie statutu PZD lub jego zmian,
5) uchwalenie programu działania PZD,
6) ustalenie liczby i wybór członków Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
7) podejmowanie uchwały w przedmiocie rozwiązania PZD na wniosek co najmniej 3/4 okręgowych zjazdów delegatów,
8) rozpatrzenie zgłoszonych wniosków i podjęcie stosownych uchwał.

§ 124

1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Krajowa Rada bezwzględną większością głosów z własnej inicjatywy, a także co najmniej 1/3 liczby delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów lub na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej, uchwalony bezwzględną większością głosów.

2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje się w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia żądania lub wniosku.
3. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów może być zwołany w każdym czasie do rozpatrzenia spraw należących do kompetencji zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów.
4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołany w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których został zwołany i uwidocznionych w zawiadomieniach dostarczonych delegatom.

§ 125

1. Pomiędzy zwyczajnymi Krajowymi Zjazdami Delegatów Krajowa Rada może zwołać Kongres PZD dla oceny sytuacji i wyrażenia stanowiska PZD w sprawach szczególnie istotnych dla ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.
2. Kongres nie jest organem PZD i nie może podejmować uchwał zastrzeżonych do kompetencji organów PZD.

§ 126

1. W Kongresie uczestniczą członkowie Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej, prezesi okręgowych zarządów i przewodniczący okręgowych komisji rewizyjnych.
2. Uchwała Krajowej Rady o zwołaniu Kongresu może przewidywać uczestnictwo innych członków PZD niż wskazanych w ust. 1.

Krajowa Rada

§ 127

1. Krajowa Rada jest najwyższym organem PZD między Krajowymi Zjazdami Delegatów.
2. Krajowa Rada składa się z 27 - 45 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Rady ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 128

1. Krajowa Rada wybiera ze swego grona Prezesa PZD, wiceprezesa (wiceprezesów) PZD, Sekretarza PZD i Skarbnika PZD.
2. Prezes PZD kieruje i odpowiada za całokształt prac Krajowej Rady.
3. Wiceprezes PZD odpowiada za powierzone dziedziny działalności Krajowej Rady oraz zastępuje Prezesa PZD w pełnieniu obowiązków. W przypadku wyboru więcej niż jednego wiceprezesa PZD, Krajowa Rada powołuje pierwszego wiceprezesa PZD zastępującego Prezesa PZD w pełnieniu obowiązków.
4. Sekretarz PZD odpowiada za dokumentowanie działalności Krajowej Rady.
5. Skarbnik PZD odpowiada za prowadzenie spraw finansowych i dokumentacji finansowej jednostki krajowej PZD.

§ 129

1. Posiedzenia Krajowej Rady zwołuje Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez Krajową Komisję Rewizyjną lub co najmniej 1/3 liczbę członków Krajowej Rady.
2. Posiedzeniu Krajowej Rady przewodniczy Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD.
3. Posiedzenia Krajowej Rady powinny odbywać się co najmniej trzy razy w roku.
4. Tryb pracy Krajowej Rady określa regulamin uchwalony przez Krajową Radę.

§ 130

Do Krajowej Rady należy:

1) realizowanie postanowień ustawy, statutu oraz uchwał Krajowego Zjazdu,
2) ustalanie kierunków polityki PZD,
3) określanie kierunków rozwoju ROD,
4) zajmowanie stanowisk w sprawach istotnych dla PZD i ogrodnictwa działkowego,
5) uchwalanie regulaminu ROD,
6) interpretowanie postanowień statutu,
7) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych jednostki,
8) zatwierdzenie rocznego sprawozdania z działalności Prezydium Krajowej Rady,
9) zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego jednostki krajowej sporządzanego przez Prezydium Krajowej Rady,
10) zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego PZD sporządzanego przez Prezydium Krajowej Rady,
11) udzielenie absolutorium Prezydium Krajowej Rady za okres kadencji,
12) ustalanie wysokości składki członkowskiej oraz zasad jej podziału pomiędzy jednostki organizacyjne PZD,
13) ustalanie zasad prowadzenia i finansowania inwestycji w PZD,
14) stwierdzanie nieważności okręgowych zjazdów,

15) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał okręgowych zjazdów,
16) ustalanie ilości delegatów na zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów wybieranych przez poszczególne okręgowe zjazdy delegatów,
17) wykonywanie zadań i podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w postanowieniach niniejszego statutu jako kompetencja Krajowej Rady.

Prezydium Krajowej Rady

§ 131

1. Prezydium Krajowej Rady jest zarządem PZD.
2. Prezydium Krajowej Rady reprezentuje i prowadzi sprawy PZD na zasadach określonych niniejszym statutem.

§ 132

2.1. Prezydium Krajowej Rady wybiera Krajowa Rada spośród swoich członków.
2.2. Prezydium Krajowej Rady składa się z 7 - 11 członków. W skład Prezydium Krajowej Rady wchodzą:
2.2.1.1) Prezes PZD,
2.2.1.2) wiceprezesi PZD,
2.2.1.3) Sekretarz PZD,
2.2.1.4) Skarbnik PZD,
2.2.1.5) członkowie Prezydium Krajowej Rady.
3. Prezydium dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków. Postanowienia § 128 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

§ 133

1. Posiedzenia Prezydium Krajowej Rady zwołuje Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez Krajową Komisję Rewizyjną lub co najmniej 1/3 liczbę członków Prezydium Krajowej Rady.
2. Posiedzeniu Prezydium Krajowej Rady przewodniczy Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD.
3. Tryb pracy Prezydium Krajowej Rady określa regulamin uchwalony przez Prezydium Krajowej Rady.

§ 134

1. Prezydium Krajowej Rady prowadzi sprawy PZD, działa na rzecz członków i jednostek organizacyjnych PZD oraz współpracuje z organami władzy publicznej, organizacjami społecznymi, zawodowymi i politycznymi.
2. Do Prezydium Krajowej Rady PZD należy:
1) kierowanie bieżącą działalnością PZD,
2) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów i Krajowej Rady,
3) zawieszanie lub odwoływanie okręgowych zarządów lub ich członków oraz powoływanie okręgowych zarządów komisarycznych, a także stwierdzanie wygaśnięcia mandatów członków okręgowych zarządów,
4) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał organów PZD niższego stopnia,
5) zarządzanie majątkiem jednostki krajowej oraz gospodarowanie jej funduszami,
6) określanie zasad zarządzania majątkiem i funduszami PZD pozostającymi w dyspozycji jednostek organizacyjnych PZD,
7) sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych PZD, w tym nad prawidłową gospodarką finansową,
8) przyjmowanie preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych okręgów oraz zbiorczych preliminarzy i sprawozdań finansowych ROD i okręgów,
9) określanie zasad tworzenia biur, zatrudniania i wynagradzania w jednostkach organizacyjnych PZD,
10) podejmowanie decyzji w przedmiocie likwidacji całości lub części ROD,
11) podejmowanie decyzji o współpracy lub przynależności do organizacji krajowych i zagranicznych o pokrewnych celach i zadaniach,
12) prowadzenie Rejestru Rodzinnych Ogrodów Działkowych i Rejestru Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów okręgowych i krajowych,
13) podejmowanie decyzji w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia majątku trwałego PZD,
14) wykonywanie zadań i podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w postanowieniach niniejszego statutu jako kompetencja Prezydium Krajowej Rady

§ 135

1. Prezydium Krajowej Rady reprezentuje PZD oraz ma prawo zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD.
2. Z uzasadnionych względów Prezydium Krajowej Rady może przejąć prowadzenie spraw sądowych i administracyjnych prowadzonych przez inne organy PZD.
3. Do składania oświadczeń woli, w tym ustanawiania pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:
1) Prezesa PZD z innym członkiem Prezydium Krajowej Rady albo,

2) Wiceprezesa PZD (pierwszego wiceprezesa PZD) z drugim wiceprezesem PZD, Skarbnikiem PZD albo Sekretarzem PZD.

Krajowa Komisja Rewizyjna

§ 136

1. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę nad działalnością statutową i finansową PZD.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna składa się z 11 - 13 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Komisji Rewizyjnej ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 137

1. Krajowa Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.
2. Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.
3. Uchwały Krajowej Komisji Rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 138

Krajowa Komisja Rewizyjna bada i opiniuje:

1) roczne sprawozdanie finansowego jednostki krajowej,
2) roczne sprawozdanie z działalności Prezydium Krajowej Rady,
3) zbiorczego sprawozdanie finansowe z ROD i okręgów,
4) roczne sprawozdanie finansowe PZD.

§ 139

1. Krajowa Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrolę i ocenę działalności Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady, w tym finansową oraz kontrolę okręgów i ROD.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy. Krajowa Komisja Rewizyjna może przeprowadzić kontrolę na wniosek Prezydium Krajowej Rady.
3. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje nadzór nad okręgowymi komisjami rewizyjnymi.

§ 140

Do Krajowej Komisji Rewizyjnej należy ponadto:

1) opracowywanie sprawozdań i wniosków na Krajowy Zjazd Delegatów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielenia Krajowej Radzie absolutorium,
2) uchwalanie regulaminu komisji rewizyjnych PZD.

ROZDZIAŁ IX
Tytuły honorowe i odznaczenia

§ 141

1. Osobie fizycznej, która w okresie wieloletniej działalności szczególnie zasłużyła się dla PZD i rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, Krajowa Rada PZD może nadać tytuł „Honorowego Członka PZD".
2. Za szczególne zasługi dla ROD walne zebranie może nadać tytuł „Honorowego Członka ROD".
3. W dowód szczególnego uznania za zaangażowanie i osiągnięcia podczas kierowania statutowym organem PZD, organ, który ma prawo wybierać prezesa (przewodniczącego komisji statutowej), może nadać tytuł Honorowego Prezesa (Honorowego Przewodniczącego) po zaprzestaniu pełnienia tej funkcji.
4. Tytuły, o których mowa w ust. 1 i 2, można nadać osobie, której ustało członkostwo w PZD.

§ 142

1. Za szczególnie aktywną działalność społeczną i wzorową uprawę działki, członek PZD może być wyróżniony odznaką "Zasłużony Działkowiec" i odznaką "Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców".
2. Odznaka "Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców" może być nadana osobie nie będącej członkiem PZD.
3. Warunki i tryb nadawania odznak związkowych określa regulamin uchwalony przez Krajową Radę.
4. Członek PZD może również być wyróżniony dyplomami uznania i listami pochwalnymi lub w inny sposób.

ROZDZIAŁ X
Składka członkowska i opłaty ogrodowe

§ 143

1. Członek PZD uiszcza corocznie w terminie do 30 czerwca składkę członkowską w wysokości uchwalonej przez Krajową Radę PZD na dany rok kalendarzowy. W przypadku gdy członkami PZD są oboje małżonkowie, każdy z nich opłaca składkę w wysokości 50%.
2. Składka członkowska jest przeznaczona na realizację celów statutowych PZD i podlega podziałowi według zasad określonych przez Krajową Radę PZD.
3. Wysokość składki członkowskiej ustala Krajowa Rada w drodze uchwały podjętej

bezwzględną większością głosów, określając jednocześnie podział wpływów ze składki pomiędzy jednostki organizacyjne PZD.

§ 144

1.1. Działkowiec jest obowiązany uczestniczyć w pokrywaniu kosztów funkcjonowania ROD w częściach przypadających na jego działkę, przez uiszczanie opłat ogrodowych.
1.2. Opłaty ogrodowe są uchwalane corocznie przez walne zebranie, które określa wysokość lub sposób wyliczenia tych opłat oraz termin jej uiszczenia, jednak nie później niż do 30 czerwca.
1.3. Na koszty funkcjonowania ROD składają się w szczególności:
   1) wydatki na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej;
   2) opłaty za dostawę energii elektrycznej i cieplnej, gazu i wody, w części dotyczącej terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej;
   3) ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publicznoprawne;
   4) wydatki na utrzymanie porządku i czystości;
   5) wydatki związane z zarządzaniem ROD.

§ 145

1.3.1. Uchwalając opłaty ogrodowe walne zebranie uwzględnia koszty ponoszone przez ROD z tytułu partycypacji w finansowaniu działalności prowadzonej przez jednostkę okręgową i krajową PZD na rzecz ROD i działkowców.
1.3.2. Partycypację, o której mowa w ust. 1, określa uchwała Krajowej Rady.
1.3.3. Walne zebranie może obniżyć opłaty ogrodowe wobec działkowców, którzy z innego tytułu ponoszą obciążenia finansowe przeznaczone na działalność ROD.
1.3.4. Obniżenie opłat ogrodowych nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej obciążeniom, o których mowa w ust. 3.

§ 146

1. Zarząd ROD zawiadamia działkowców o zmianie wysokości opłat ogrodowych poprzez zamieszczenie informacji w miejscu umożliwiającym każdemu działkowcowi zapoznanie się z tą informacją, a w szczególności poprzez jej zamieszczenie na tablicy informacyjnej lub stronie internetowej ROD.
2. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, zarząd ROD dokonuje co najmniej 14 dni przed upływem terminu do wnoszenia opłat ogrodowych, nie później jednak niż do końca miesiąca poprzedzającego ten termin.

§ 147

1. W roku nabycia prawa do działki działkowiec uiszcza opłaty ogrodowe uchwalone przez walne zebranie, z tym że:
   1) opłatę ogrodową przeznaczoną na pokrycie wydatków, o których mowa w § 144 ust. 3 pkt 1, podwyższoną o kwotę określoną przez zarząd ROD; kwota ta nie może przekroczyć wartości infrastruktury ogrodowej przypadającej na jedną działkę w ROD,
   2) opłatę ogrodową przeznaczoną na pokrycie wydatków, o których mowa w § 144 ust. 3 pkt 5, podwyższoną o kwotę określoną przez okręgowy zarząd PZD; kwota ta nie może przekroczyć 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w obowiązujących przepisach.
2. Podział wpływów pochodzących z podwyższenia opłat ogrodowych, zgodnie z ust. 1 pkt 2, określa uchwała Krajowej Rady.
3. Postanowień ust. 1 pkt 1 i 2 nie stosuje się do działkowca, który prawo do działki nabył w ramach uprawnień do działki zamiennej w związku z likwidacją ROD lub jego części oraz w drodze zamiany praw do działek w tym samym ROD.
4. Postanowień ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do działkowca, który nabył prawo do działki po osobie bliskiej lub w drodze zamiany praw do działek w tym samym ROD

§ 148

Małżonkowie posiadający wspólnie prawo do działki opłacają opłaty ogrodowe w wymiarze przypadającym na jedną działkę.

§ 149

1. Zarząd ROD przyjmuje od działkowców wszystkie wpłaty na konto bankowe.
2. W uzasadnionych przypadkach działkowiec może dokonać wpłaty do kasy ROD na zasadach określonych w przepisach związkowych.

§ 150

1. W przypadku nie opłacenia w terminie do 30 czerwca składki członkowskiej lub opłat ogrodowych w ustalonym przez walne zebranie ROD terminie, zarząd ROD obowiązany jest naliczać odsetki ustawowe za zwłokę licząc od dnia następnego po ustalonym terminie.
2. Jeżeli dzień oznaczony jako termin wpłaty jest dniem ustawowo wolnym od pracy, termin upływa dnia następnego.

ROZDZIAŁ XI
Majątek i Fundusze PZD

§ 151

1. Majątek PZD stanowią: nieruchomości, ruchomości, środki pieniężne oraz inne prawa majątkowe.
2. Majątek PZD powstaje ze składek członkowskich, opłat ogrodowych, dotacji, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku PZD oraz z ofiarności publicznej.
3. Majątek PZD nie podlega podziałowi między jego członków.

§ 152

Środki pieniężne pochodzące ze składek członkowskich, opłat ogrodowych, darowizn, spadków, zapisów i innych źródeł stanowią podstawę funkcjonowania wszystkich jednostek organizacyjnych PZD w celu realizacji zadań PZD określonych ustawą i niniejszym statutem.

§ 153

Funduszami PZD są:

1) fundusz statutowy,
2) fundusze celowe.

§ 154

1. Fundusz statutowy tworzy się we wszystkich jednostkach organizacyjnych PZD.
2. Fundusz statutowy jest podstawowym funduszem jednostek organizacyjnych PZD przeznaczonym na finansowanie działalności statutowej prowadzonej przez te jednostki.
3. Szczegółowe zasady funkcjonowania funduszu statutowego określa uchwała Krajowej Rady.

§ 155

1. Krajowa Rada w drodze uchwały może utworzyć fundusze celowe przeznaczone na finansowanie wyodrębnionej sfery działalności statutowej PZD.
2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa szczegółowe zasady funkcjonowania funduszu celowego.

§ 156

1. Jednostki organizacyjne PZD wydatkują środki finansowe na podstawie rocznych preliminarzy finansowych obejmujących rok obrachunkowy.
2. Rokiem obrachunkowym w PZD jest rok kalendarzowy.
3. Dysponentem funduszy jest odpowiedni organ zarządzający.
4. Nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem funduszy w jednostkach organizacyjnych PZD sprawuje odpowiednia komisja rewizyjna.
5. Jednostki organizacyjne PZD prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązujących oraz przez Zakładowy Plan Kont PZD uchwalony przez Prezydium Krajowej Rady.

ROZDZIAŁ XII
Ewidencje i rejestry

§ 157

1. Zarząd ROD prowadzi ewidencję działek w ROD.
2. Ewidencja działek obejmuje:
   1) numer porządkowy działki,
   2) powierzchnię działki,
   3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania osoby lub osób, którym przysługuje prawo do działki w ROD i rodzaj tego prawa.
3. Ewidencję działek prowadzi się w formie pisemnej lub elektronicznej pozwalającej na sporządzanie wydruków.

§ 158

1. Podstawę wpisu do ewidencji działek stanowi dokument potwierdzający nabycie prawa do działki w ROD.
2. Podstawę wykreślenia z ewidencji stanowi dokument potwierdzający wygaśnięcie prawa do działki w ROD.

§ 159

1. Dla każdej działki w ROD prowadzi się oddzielne akta ewidencyjne.
2. Akta ewidencyjne składają się w szczególności z dokumentów będących podstawą dokonania wpisu do ewidencji działek, zmiany jego treści, wniosków o wydanie wypisu, korespondencji ogólnej oraz dokumentów dotyczących zmiany wpisu lub wykreślenia z ewidencji działek.

§ 160

1. Działkowiec zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia zarządu ROD w formie pisemnej o zmianie swojego miejsca zamieszkania w celu aktualizacji wpisu w ewidencji działek.
2. W razie niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, korespondencja skierowana do działkowca na adres ujawniony w ewidencji działek, po jej zwrocie przez pocztę, uważana jest za skutecznie doręczoną.

§ 161

Szczegółowe zasady funkcjonowania ewidencji działek określa uchwała Prezydium Krajowej Rady.

§ 162

1. PZD prowadzi rejestry:
   1) Członków PZD,
   2) Członków Organów PZD,
   3) Rodzinnych Ogrodów Działkowych.
2. Zasady prowadzenia i funkcjonowania rejestrów, o których mowa w ust. 1, określa uchwała Prezydium Krajowej Rady.

ROZDZIAŁ XIII
Postanowienia przejściowe i końcowe

§ 163

Zmiany w statucie lub uchwalenie nowego może dokonać Krajowy Zjazd Delegatów większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy delegatów.

§ 164

1. Rozwiązanie PZD następuje na podstawie uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów większością 3/4 głosów wybranych delegatów podjętej na wniosek co najmniej 3/4 okręgowych zjazdów delegatów.
2. Uchwała Krajowego Zjazdu Delegatów o rozwiązaniu PZD określa sposób przeprowadzenia likwidacji oraz przeznaczenie majątku PZD.
3. Likwidatorami PZD są Prezes PZD i pierwszy wiceprezes PZD, chyba że uchwała, o której mowa w ust. 2, stanowi inaczej.

§ 165

Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu wszystkie jednostki i organy PZD działają według zasad i kompetencji przez niego określonych.

§ 166

1. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 oraz § 168 ust. 3, osoby wchodzące, w dniu uchwalenia niniejszego statutu, w skład organów PZD, zachowują swoje mandaty jako członkowie właściwych organów PZD oraz dotychczasowe funkcje.
2. Osoby wchodzące, w dniu uchwalenia niniejszego statutu, w skład Prezydium Krajowej Rady w rozumieniu dotychczas obowiązującego statutu, wchodzą w skład Prezydium Krajowej Rady w rozumieniu niniejszego statutu.
3. Z dniem uchwalenia niniejszego statutu osoby pełniące funkcję skarbnika oraz sekretarza wybranych przez Krajową Radę PZD, stają się odpowiednio Skarbnikiem PZD i Sekretarzem PZD.
4. W terminie 3 miesięcy od uchwalenia statutu, Krajowa Rada PZD, okręgowe zarządy PZD oraz zarządy ROD dokonają wyboru odpowiednio: pierwszego wiceprezesa PZD, pierwszego wiceprezesa okręgowego zarządu i pierwszego wiceprezesa zarządu ROD, o ile w organie tym wybrano więcej niż jednego wiceprezesa.

§ 167

Delegaci wybrani w 2015 roku na zjazdy (konferencje), z dniem uchwalenia niniejszego statutu, zachowują swoje mandaty do czasu następnych wyborów.

§ 168

1. Do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego statutu, stosuje się odpowiednie postanowienia niniejszego statutu.
2. Sprawy wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszego statutu, prowadzone przez dotychczasowe komisje rozjemcze, podlegają przekazaniu do rozpatrzenia przez:
   1) właściwe prezydium okręgowego zarządu – w przypadku sprawy prowadzonej przez komisję rozjemczą ROD lub okręgową komisję rozjemczą jako organ odwoławczy od orzeczenia komisji rozjemczych ROD,
   2) Prezydium Krajowej Rady – w przypadku sprawy prowadzonej przez Krajową Komisję Rozjemczą albo okręgową komisję rozjemczą jako organ odwoławczy od uchwały okręgowego zarządu (jego prezydium).
3. Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu rozwiązaniu ulegają Krajowa Komisja Rozjemcza, okręgowe komisje rozjemcze i komisje rozjemcze w rodzinnych ogrodach działkowych w rozumieniu dotychczas obowiązującego statutu PZD. Z tym dniem wygasają mandaty członków tych organów.
4. Do przekazania, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio § 44 ust. 2.